

Шановні колеги!

Відповідно до "Положення про Вищу атестаційну комісію України" затвердженого Указом Президента України від 25 лютого 1999 р. № 216/99 та Постанови президії Вищої атестаційної комісії України від 15 березня 2000 р. №4-04/3 ВАК України з метою забезпечення наукового супроводу заходів, спрямованих на підвищення рівня економіки та екологічної безпеки держави систематично переглядає та затверджує паспорти наукових спеціальностей відповідних галузей в плані спрямування зусиль здобувачів наукових ступенів на вирішення нагальних потреб держави з питань економіки та екологічної безпеки.

Як правило, проекти паспортів спеціальностей та внесення до них змін розробляються відповідними галузевими спеціалізованими вченими радами і після обговорення у широкому колі фахівців направляються на затвердження до ВАК України.

Вашій увазі пропонуються для ознайомлення та обговорення проекти паспортів спеціальностей 14.03.06 — токсикологія (медичні науки), 14.03.06 — токсикологія (біологічні науки), розроблені спеціалізованими вченими радами Д 26.630.01 при ДП "Інститут екології та токсикології ім. Л.І.Медведя" і Д 26.550.01 при ДП "Інститут фармакології та токсикології" АМН України, а також діючі паспорти спеціальності, затверджені Постановою ВАК України від 11.09.2002 р. № 14-09/8.

Зауваження та обґрунтовані рекомендації щодо змісту паспортів просимо направити в редакцію журналу.

*Заздалегідь вдячні.
Секретаріат Спеціалізованої вченої ради*

Затв. Постановою ВАК України від 11.09.2002 р, №14-09/8
Опубл. Бюлетень ВАК України, 2004.- №5.- С. 11

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

14.03.06 — токсикологія (медичні науки)

1. Формула спеціальності:

Галузь науки, що вивчає біологічні ефекти та механізми дії отруйних і потенційно токсичних речовин, особливості викликаних ними ушкоджень функції та структури організму людини і тварин, методи діагностики та лікування останніх.

Розроблення засобів і методів діагностики, профілактики та терапії отруєнь, викликаних токсичними речовинами з метою збереження здоров'я людини.

2. Напрямки досліджень:

- 2.1. Токсикометрія хімічних речовин і виявлення їх специфічних ефектів з екстраполяцією на організм людини.
- 2.2. Вивчення токсикодинаміки та токсикокінітики отруйних і потенційно токсичних речовин.
- 2.3. Дослідження механізмів дії отрут і потенційно токсичних сполук.
- 2.4. Вивчення комбінованого впливу токсичних речовин і отрут з іншими пошкоджуючими факторами, що викликають патологічні процеси.

- 2.5. Пошук антидотів, фармакологічних засобів профілактики і лікування отруєнь та їх віддалених наслідків.

- 2.6. Розроблення принципів антидотної та комбінованої фармакотерапії отруєнь, зокрема ліками.

3. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:

медичні науки.

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

14.03.06 — токсикологія (біологічні науки)

1. Формула спеціальності:

Галузь науки, що вивчає загальнобіологічні реакції організму на дію токсичних речовин і біологічно активних сполук на біологічні об'єкти різного рівня розвитку; особливості викликаних ними ушкоджень.

Розроблення й обґрунтування напрямків і способів розпізнавання уражень токсичними речовинами та біологічно активними сполуками; їх попередження й корекція.

2. Напрямки досліджень:

- 2.1. Токсикометрія хімічних речовин і виявлення їх специфічних ефектів з екстраполяцією на організм людини.

- 2.2. Вивчення токсикодинаміки та токсикокінетики отрут і потенційно токсичних речовин.
- 2.3. Розкриття механізмів дії отрути й токсичних сполук.
- 2.4. Вивчення комбінованого впливу токсичних речовин і отрут з іншими пошкоджувальними факторами, що викликають патологічні процеси.
- 2.5. Пошук антидотів, розроблення біологічно обґрунтованих рекомендацій і лікарських засобів для зменшення й усунення негативних наслідків дії токсичних речовин на біоценози.

3. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені: біологічні науки.

Проект

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

14.03.06 — токсикологія (медичні науки)

1. Формула спеціальності:

Токсикологія — галузь науки про закономірності взаємодії живих організмів на молекулярному, генетичному, субклітинному, клітинному, тканинному, органному, системному рівні, на рівні цілісного організму, популяційно-му та біосферному рівні і хімічних (потенційно токсичних) речовин, в тому числі ксенобіотиків, макро і мікронутрієнтів, харчових домішок, лікарських та косметичних засобів, біологічно активних речовин і мікроелементів, технологічних речовин та відходів, пестицидів та агрохімікатів, токсинів екзогенного та ендогенного походження, яка вивчає біологічні ефекти та механізми дії отрут і потенційно токсичних речовин, особливості викликаних ними ушкоджень функції й структури організму людини та тварин, механізми адаптації, дезадаптації, ендотоксикозу та детоксикації, потенційну небезпеку для індивідуумів та їх популяцій, а також обґрунтовує методи попередження (запобігання) негативного впливу потенційно токсичних речовин на організм людини, обґрунтовує безпечні та прийнятні рівні впливу, методи розрахунку безпечних та поглинутих доз, біологічних порогів пошкоджуючої дії та недіючих доз, методи профілактики, діагностики та лікування гострих і хронічних отруєнь.

2. Напрямки досліджень:

- 2.1. Наукове обґрунтування біологічних моделей токсичного впливу.
- 2.2. Токсикометрія хімічних речовин і виявлення їх специфічних ефектів з екстраполяцією на організм людини.
- 2.3. Розроблення альтернативних методів і моделей дослідження для прогнозування токсичності.
- 2.4. Встановлення порогів пошкоджуючої та специфічної дії потенційно токсичних речовин, недіючих доз.
- 2.5. Регуляторна та профілактична токсикологія антропогенних ксенобіотиків, пестицидів і агрохімікатів, харчових продуктів, макро і мікронутрієнтів, біологічно активних речовин і мікроелементів, харчових домішок та технологічних забруднювачів харчових продуктів.
- 2.6. Обґрунтування тестів експозиції хімічних речовин та допустимого "хімічного навантаження" на людину.
- 2.7. Розроблення та валідація методів та методик виявлення та визначення токсичних речовин у біологічних об'єктах і навколишньому середовищі.
- 2.8. Дослідження біодоступності, токсикодинаміки та токсикокінетики отрут і потенційно токсичних речовин.
- 2.9. Дослідження механізмів дії отрут і токсичних речовин. Пошук та наукове обґрунтування біомаркерів схильності, експозиції та ефекту.
- 2.10. Розроблення принципів і методів досліджень з токсикогеноміки та токсикопротеоміки, токсикометабо-
ломіки, нанотоксикології.
- 2.11. Дослідження комбінованої, комплексної та поєднаної дії токсичних речовин.
- 2.12. Дослідження закономірностей переміщення токсичних речовин по харчових ланцюгах в організм людини.
- 2.13. Наукове обґрунтування методології аналізу ризику шкідливої дії на людину токсичних речовин.
- 2.14. Наукове обґрунтування токсикологічних критеріїв, показників та параметрів безпечного для здоров'я людини середовища її життєдіяльності, в тому числі харчових продуктів та споживчих товарів, повітря, води, умов праці та проживання, промислових і аграрних технологій та продукції.
- 2.15. Клінічна токсикологія, механізми екзо- та ендотоксикозів, діагностика, диференціальна діагностика, загальна і специфічна терапія, методи детоксикації.
- 2.16. Токсикологічні механізми виникнення професійної патології внаслідок впливу хімічних речовин.
- 2.17. Токсикологія лікарських засобів.
- 2.18. Розроблення методів і принципів судової експертизи отруєнь.
- 2.19. Дослідження механізмів виникнення токсикоманій.

- 2.20. Пошук та наукове обґрунтування антидотів, лікарських засобів та медичної техніки для лікування отруєнь і проведення детоксикації, корекції отруєнь та їх віддалених наслідків.
- 2.21. Дослідження біологічної дії синтетичних матеріалів, які імплантуються в організм людини.
- 2.22. Дослідження епідеміології отруєнь, їх причин та способів попередження. Наукове обґрунтування організаційних та нормативно-правових заходів щодо попередження негативного впливу потенційно токсичних речовин на населення та запобігання масових отруєнь, організації медичної допомоги в разі їх виникнення.
- 2.23. Розроблення способів клінічної та лабораторної діагностики отруєнь, клінічної інтерпретації отриманих даних.
- 2.24. Дослідження загальних питань детоксикаційної терапії та розроблення принципів антидотної та комбінованої фармакотерапії отруєнь.
- 2.25. Токсикологія хімічних речовин військового та спеціального призначення, токсикологія технологічних речовин, які використовуються та/або утворюються у військовій сфері.

3. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:

медичні науки

Проект

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

14.03.06 — токсикологія (біологічні науки)

1. Формула спеціальності:

Токсикологія — галузь науки про загальнобіологічні реакції біологічних об'єктів різного рівня розвитку та організації на дію токсичних речовин і біологічно активних сполук, особливості викликаних ними ушкоджень, потенційну небезпеку для індивідуумів і їх популяцій.

Розроблення й обґрунтування напрямків і способів розпізнавання уражень токсичними речовинами та біологічно активними сполуками, їх попередження й корекція.

2. Напрямки досліджень:

- 2.1. Токсикометрія хімічних речовин і виявлення їх специфічних ефектів.
- 2.2. Дослідження токсикодинаміки та токсикокінетики отруту і потенційно токсичних речовин.
- 2.3. Дослідження механізмів дії отруту і токсичних речовин. Пошук біомаркерів схильності, експозиції та ефекту.
- 2.4. Розроблення та валідація методів та методик виявлення та визначення токсичних речовин в біологічних об'єктах і навколишньому середовищі.
- 2.5. Розроблення принципів і методів досліджень з токсикогеноміки та токсикопротеоміки, метаболоміки, нанотоксикології.
- 2.6. Розроблення альтернативних методів і моделей дослідження для прогнозування токсичності.
- 2.7. Дослідження комбінованої, комплексної та поєднаної дії токсичних речовин.
- 2.8. Дослідження закономірностей переміщення токсичних речовин по харчових ланцюгах в організм людини.
- 2.9. Дослідження закономірностей токсичного навантаження на біоту.
- 2.10. Дослідження закономірностей біотрансформації токсичних речовин у навколишньому середовищі.
- 2.11. Дослідження закономірностей реакції популяцій на забруднення токсичними речовинами. Пошук та наукове обґрунтування впровадження індикаторів екотоксикологічного впливу.
- 2.12. Дослідження закономірностей процесів адаптації біологічних систем на дію токсичних факторів.

3. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:

біологічні науки

Надійшла до редакції 16.06.10